

Uchwała Nr 293/XVII/2020

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach

z dnia 23 lipca 2020 r.

**w sprawie uchwały Nr PR.0007.70.2020 Rady Miasta Ruda Śląska z dnia 25 czerwca 2020 r.
w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi
składanej przez właścicieli nieruchomości**

Na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 5 oraz art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137) w związku z art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713) **Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach u c h w a l a**, co następuje:

§ 1.

Stwierdza się **nieważność** uchwały Nr PR.0007.70.2020 Rady Miasta Ruda Śląska z dnia 25 czerwca 2020 r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości z powodu istotnego naruszenia:

- art. 6n ust. 1 pkt 2 w związku z art. 6m ust. 3 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2019 r. poz. 2010 z późn. zm.) polegającego na uchwaleniu wzorów deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, na których powstają odpady komunalne bez stosownych uregulowań niezbędnych dla możliwości składania tych deklaracji drogą elektroniczną,

- art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.) w związku z art. 18 ust. 2 pkt 8 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713) i art. 6n ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2019 r. poz. 2010 z późn. zm.), polegającego na zawarciu w:

- części „L” deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, stanowiącej załącznik nr 1 do ww. uchwały sformułowania: „*Oświadczam, że znane mi są*

przepisy Kodeksu karnego skarbowego (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r. poz. 1950 ze zm.) odpowiedzialności za podanie danych niezgodnych z rzeczywistością”,

- części „I” deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi - nieruchomości, na której znajduje się domek letniskowy lub innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, stanowiącej załącznik nr 2 do ww. uchwały sformułowania: *„Oświadczam, że znane mi są przepisy Kodeksu karnego skarbowego (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r. poz. 19 ze zm.) o odpowiedzialności za podanie danych niezgodnych z rzeczywistością”,*

bez podstawy prawnej.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Uchwała Nr PR.0007.70.2020 Rady Miasta Ruda Śląska z dnia 25 czerwca 2020 r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach w dniu 1 lipca 2020 roku.

W dniu 9 lipca 2020 r. Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach uchwałą Nr 279/XVI/2020 wszczęło postępowanie nadzorcze w sprawie stwierdzenia nieważności ww. uchwały. Prowadząc postępowanie nadzorcze Kolegium stwierdziło w niej istotne naruszenie prawa, określone w § 1 niniejszej uchwały. Powyższe naruszenie prawa stanowiło podstawę do stwierdzenia nieważności badanej uchwały. Podstawą rozstrzygnięcia był opisany poniżej stan faktyczny i prawny.

Badaną uchwałą Rada Miasta Ruda Śląska postanowiła w § 1 ust. 1, iż wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, składanej przez właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy oraz właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy a powstają odpady komunalne położonych na obszarze Miasta Ruda Śląska, stanowi załącznik nr 1 do uchwały. W § 1 ust. 2 uchwały Rada Miasta postanowiła, iż wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, składanej przez właścicieli nieruchomości, na której znajduje się domek letniskowy, lub innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, położonych na obszarze Miasta Ruda Śląska,

stanowi załącznik nr 2 do uchwały. W § 1 ust. 2 i § 2 ust. 2 uchwały Rada Miasta określiła miejsce i termin składania poszczególnych deklaracji. W § 3 uchwały Rada Miasta postanowiła, że warunki i tryb składania deklaracji, o których mowa w § 1 i § 2 uchwały za pomocą środków komunikacji elektronicznej określa odrębna uchwała. Zgodnie z treścią § 7 uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego i wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2021 r.

Na podstawie art. 6n ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach rada gminy, uwzględniając konieczność zapewnienia prawidłowego obliczenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ułatwienia składania deklaracji, określa, w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego:

- 1) wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości, z uwzględnieniem art. 6m ust. 1a i 1b, obejmujący objaśnienia dotyczące sposobu jej wypełnienia oraz pouczenie, że deklaracja stanowi podstawę do wystawienia tytułu wykonawczego; uchwała zawiera także informację o terminach i miejscu składania deklaracji;
- 2) warunki i tryb składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności:
 - a) ich format elektroniczny oraz układ informacji i powiązań między nimi zgodnie z przepisami o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne,
 - b) sposób ich przesyłania za pomocą środków komunikacji elektronicznej,
 - c) rodzaje podpisu elektronicznego, którym powinny być opatrzone.

Podjęcie uchwały dotyczącej wzoru deklaracji wraz z uregulowaniem materii dotyczącej warunków i trybu składania tejże deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej jest zatem obligatoryjne. Zgodnie bowiem z art. 6m ust. 3 ww. ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, deklaracje o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi mogą być składane za pomocą środków komunikacji elektronicznej. Konsekwencją tego uprawnienia dla mieszkańców gminy jest więc obowiązek ciążyący na radzie gminy określony w art. 6n ust. 1 pkt 2 ustawy, polegający na określeniu w uchwale, stanowiącej akt prawa miejscowego, warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej (zobacz: wyrok WSA w Poznaniu z dnia 23 października 2013 roku, sygn. akt II SA/Po 668/13).

Rada Miasta Ruda Śląska podejmując w dniu 25 czerwca 2020 r. uchwałę w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości nie określiła warunków i trybu składania poszczególnych deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej, a w szczególności formatu elektronicznego oraz układu informacji i powiązań zgodnie z przepisami o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, sposobu ich przesyłania za pomocą środków komunikacji elektronicznej oraz rodzajów podpisu elektronicznego, którym deklaracja powinna być opatrzona. Tym samym przez bliżej nieokreślony okres czasowy dokument w wersji papierowej nie posiada swojego odpowiednika w wersji elektronicznej, o czym stanowią przepisy. Biorąc powyższe pod uwagę Kolegium stwierdziło, że niewyczerpanie przez Radę Miasta dyspozycji, wynikającej z przepisu kompetencyjnego, jakim jest art. 6n ust. 1 pkt 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, stanowi rażące naruszenie prawa i skutkuje koniecznością wyeliminowania przedmiotowej uchwały z obrotu prawnego.

W załącznikach nr 1 i 2 przedmiotowej uchwały Rada Miasta Ruda Śląska uchwaliła wzory deklaracji:

- o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi - załącznik nr 1 do uchwały, w którym w części L. OŚWIADCZENIE I PODPIS SKŁADAJĄCEGO/OSOBY REPREZENTUJĄCEJ zamieściła m.in. sformułowanie: *„Oświadczam, że znane mi są przepisy Kodeksu karnego skarbowego (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r. poz. 1950 ze zm.) o odpowiedzialności za podanie danych niezgodnych z rzeczywistością”*,

- o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi - nieruchomości, na której znajduje się domek letniskowy lub innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe - załącznik nr 2 do uchwały, w którym w części I. OŚWIADCZENIE I PODPIS SKŁADAJĄCEGO/OSOBY REPREZENTUJĄCEJ zamieściła m.in. sformułowanie: *„Oświadczam, że znane mi są przepisy Kodeksu karnego skarbowego (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r. poz. 19 ze zm.) o odpowiedzialności za podanie danych niezgodnych z rzeczywistością”*.

Kolegium Izby stwierdziło, że ww. sformułowania, w których nałożono na właścicieli nieruchomości obowiązek złożenia oświadczenia o tym, że znane są im przepisy Kodeksu karnego skarbowego o odpowiedzialności za podanie danych niezgodnych z rzeczywistością, zamieszczone zostały we wzorach deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi bez podstawy prawnej.

Rada Miasta w podstawie prawnej badanej uchwały wskazała art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1, art. 41 ust.1 i art. 42 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym oraz art. 6n ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, a także art. 2 ust. 1, art. 4 ust. 1 i art. 13 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych, w których to przepisach brak podstawy do składania tego rodzaju oświadczenia. Wskazane w uchwale przepisy art. 6n ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach nakładają na radę gminy obowiązek określenia w drodze uchwały, stanowiącej akt prawa miejscowego, wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości oraz warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej - w celu zapewnienia prawidłowego obliczenia wysokości opłaty oraz ułatwienia składania deklaracji. Natomiast regulacje te nie dają radzie gminy uprawnienia do nakładania na właścicieli nieruchomości obowiązku składania w deklaracjach ww. oświadczenia. Zawarte w deklaracjach dane mają służyć jedynie prawidłowemu naliczeniu dochodów z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i uzyskaniu ich przez gminę, nie zaś ewentualnemu pociągnięciu składających deklarację do odpowiedzialności karnej skarbowej. Ustawodawca nie upoważnił rady gminy do odbierania od właścicieli nieruchomości w treści deklaracji oświadczenia o tym, że znane są im przepisy mówiące o zasadach odpowiedzialności karnej skarbowej za podawanie danych niezgodnych z rzeczywistością. Wiedza właściciela nieruchomości o regulacjach z zakresu prawa karnego skarbowego dotyczących odpowiedzialności za podawanie danych niezgodnych z prawdą nie ma żadnego związku z wymiarem i poborem ww. opłaty. Zdaniem Kolegium, nie jest dopuszczalna wykładnia rozszerzająca zastosowania przepisów art. 6n ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w odniesieniu do innych kwestii, które nie zostały w nich uregulowane. Oznacza to, że w podejmowanym, na podstawie przywołanych przepisów, akcie prawa miejscowego nie można zamieszczać postanowień, które wykraczają poza treść tych przepisów.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, działając na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych w związku z art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym stwierdziło nieważność badanej uchwały Rady Miasta Ruda Śląska.

Na niniejszą uchwałę przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach za pośrednictwem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach w terminie trzydziestu dni od dnia jej doręczenia.

Przewodniczący Kolegium

Daniel Kołodziej